

УДК 336.221.2

МІСЦЕ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАГАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ ДЕРЖАВИ

Соколенко Володимир Анатолійович, к.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту та оподаткування Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»; м. Харків, email: v_sokol@bk.ru (0503026247)

Угрімова Ірина Володимирівна, к.е.н., доцент кафедри менеджменту та оподаткування Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, email: ugrimova_ira@mail.ru (0662835090)

Sokolenko Vladimir Anatoliyovich, Associate Professor of Management and Taxation Department of National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”, Kharkiv
Ugrimova Iryna Vladimirovna, PhD, Associate Professor of Management and Taxation Department of National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”, Kharkiv

Sokolenko V.A., Ugrimova I.V. Fiscal policy place in the overall economic policy of the state.

The article deals with the question of fiscal policy, its place in the general policy of the state. When using balanced fiscal policy, the state provides the fair use of taxes and spending for income redistribution among certain groups and by means of taxes, spending and monetary regulation encourages growth and macroeconomic stability in the country. Question of balanced fiscal policy is very relevant for the Ukrainian economy today. Analysis of the researches in this direction makes it possible to consider fiscal policy, not only as a system of activities that are pursued by the state in the field of taxation, but as an integral part of the financial policy, which in turn must comply with the general economic policy of the state. The article deals with a part of the developed methodological and practical foundations for improving the approach to the definition of a fiscal policy of the state in some sectors of the economy, as demonstrated by the example of IT-technologies. It is proposed as a tool of tax policies for businesses and entrepreneurs operating in this area, to apply to the value added tax arrangements of the tax method. “Arrangement of taxes” is a process of avoiding tax liabilities by moving them from a taxpayer to a carrier. Detailed example shows a comparison of income rates in the consolidated budget, in the case of export transactions. Studies have shown that today direct connections mechanism between fiscal policy and general economic policy isn't revealed, which in turn is a rather complex definition. It is proven that, at the present stage of the transition phase to a new technological structure, it is necessary to create tax incentives for certain categories of persons, in particular for those who are engaged in Ukraine breakthrough technologies.

Соколенко В.А., Угрімова І.В. Місце податкової політики у загальній економічній політиці держави.

В статті розглядається питання податкової політики, її місце в загальній політиці держави. При використанні зваженої податкової політики держава забезпечує справедливе використання податків і витрат для перерозподілу доходів серед певних груп населення та за допомогою податків, витрат і грошового регулювання стимулює макроекономічне зростання і стабільність в країні. Питання зваженої податкової політики дуже актуальне на цей час для економіки України. Аналіз досліджень цього напрямку дає можливість розглядати податкову політику не тільки як систему заходів, які проводить держава в галузі оподаткування, але як складову частину загальної фінансової політики, яка в свою чергу повинна відповідати загальній економічній політиці держави. В статті розкрита частина розроблених методичних та практичних засад щодо удосконалення підходів до визначення податкової політики держави в окремих галузях економіки, що демонструється на прикладі сфери ІТ-технологій. Пропонується, як один із заходів податкової політики для підприємств та підприємців, що працюють в цій сфері, застосувати для податку на додану вартість метод перекидання податку. «Перекидання податку» - це процес уникнення податкових зобов'язань шляхом переміщення їх з платника на носія. Достатньо розгорнутий приклад показує порівняння показників надходжень до зведеного бюджету, в разі проведення експортних операцій. Дослідження показали, що на сьогодні не розкривається механізм прямого зв'язку податкової політики з загальною економічною політикою держави, яка в свою чергу є досить складною дефініцією. Обґрунтовано, що на сучасному етапі фазового переходу до нового технологічного укладу необхідно створити податкові преференції для певних категорій суб'єктів, наприклад для тих, що займаються в Україні проривними технологіями.

Соколенко В.А., Угримова И.В. Место налоговой политики в общей экономической политике государства.

В статье рассматривается вопрос налоговой политики, ее место в общей политике государства. При использовании взвешенной налоговой политики государство обеспечивает справедливое использование налогов и расходов для перераспределения доходов среди определенных групп и при помощи налогов, расходов и денежного регулирования стимулирует макроэкономический рост и стабильность в стране. Вопрос взвешенной налоговой политики очень актуален в настоящее время для экономики Украины. Анализ исследований этого направления дает возможность рассматривать налоговую политику не только как систему мероприятий, которые проводит государство в области налогообложения, но как составную часть общей финансовой политики, которая в свою очередь должна соответствовать общей экономической политике государства. В статье раскрыта часть разработанных методических и практических основ по совершенствованию подходов к определению налоговой политики государства в отдельных отраслях экономики, что демонстрируется на примере сферы ИТ-технологий. Предлагается, как один инструмент налоговой политики для предприятий и предпринимателей, работающих в этой сфере, применить для налога на добавленную стоимость метод переложения налога. «Переложение налога» - это процесс ухода от налоговых обязательств путем перемещения их с плательщика налога на носителя. Достаточно развернутый пример показывает сравнение показателей поступлений в сводный бюджет, в случае проведения экспортных операций. Исследования показали, что на сегодня не раскрывается механизм прямой связи налоговой политики с общей экономической политикой государства, которая в свою очередь является достаточно сложной дефиницией. Обосновано, что на современном этапе фазового перехода к новому технологическому укладу необходимо создать налоговые преференции для некоторых категорий субъектов, в частности для тех, которые занимаются в Украине прорывными технологиями.

Постановка проблеми. Ні яка держава не здатна формувати свій бюджет без податків. Про це свідчить практика розвитку економіки багатьох країн, і на це вказують фахові дослідники цієї проблеми. Так, П. Самуельсон і В. Нордхаус, при розгляді економічної ролі держави відмітили, що вона забезпечує справедливе використання податків і витрат для перерозподілу доходів серед певних груп та за допомогою податків, витрат і грошового регулювання стимулює макроекономічне зростання і стабільність, знижує рівень безробіття та інфляції і в той же час заохочує економічне зростання [1].

Все це можливо при використанні зваженої податкової політики держави, всебічна теорія якої до кінця не розроблена і до теперішнього часу. А це потребує негайного вирішення в першу чергу для економіки України, тому що в наш час світова економіка перебуває у стадії третього фазового переходу до шостого технологічного укладу. Тому що, сьогодні світ стоїть на порозі чергового фазового переходу, який розділить нації на переможців між сьогоднішнім і майбутнім, і тих, хто програє, бо залишиться в минулому [2].

Втілюючи в життя всебічну податкову політику, яка б спонукала суспільство до економічного розвитку, Україна як держава може отримати необхідні привілеї. Якщо цього зроблено не буде, то наша держава буде «пасти задніх».

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Досить велика чисельність авторів розглядають податкову політику держави як систему заходів, які проводить держава в галузі оподаткування, або як складову частину фінансової політики держави. Проблемам питань податкової політики присвячені праці таких науковців, як Крисоватий А.І. [3], Іванов Ю.Б. [4, 5], Мельник П.В., Тарангул Л.Л., Варналій З.С. [6], Онишко С.В. [7], Соколовська А.М. [8] та ін. Цій проблемі присвячені і роботи закордонних фахівців: Горського І.В. [9], Партасарати Ш. [10], Девере М.П. [11], Карасева М.Н. [12], Аронова А.В. та Кашина В.А. [13], І.А. Майбурова. [14] та ін. У роботі [15] автори наводять визначення: «Податкова політика - це складова частина соціально-економічної політики держави, орієнтована на формування такої податкової системи, яка стимулюватиме накопичення і раціональне використання національного багатства країни, сприятиме гармонізації інтересів економіки і суспільства, і тим самим забезпечуватиме соціально-економічний прогрес суспільства».

Інший підхід визначений у роботі [16]: «Податкова політика - система заходів, що

проводяться державою в області податків, складова частина фіскальної політики. Проведення конкретної податкової політики пов'язано з реалізацією фіскальної і регулюючої функцій податків». Ще одне визначення дає російська економічна енциклопедія: «Політика податкова - частина економічної політики держави, що реалізується за допомогою зміни податкової бази, ставок, пільг і знижок» [17]. На думку авторів це визначення не повною мірою розкриває поняття податкової політики. Деякі автори роблять спробу звести податкову політику до законодавчих актів, при цьому не враховують економічну складову податків [18]. Що ж до податкової політики ЄС, то у роботі [19] наведено, що:

«Податкова політика Європейського Союзу може розглядатися як система заходів, які проводяться інститутами та органами ЄС, а також його державами-членами з метою: гармонізації податкового законодавства держав – членів ЄС; усунення податкових бар'єрів та податкової дискримінації на внутрішньому ринку ЄС; забезпечення реалізації основних свобод, передбачених Договором про ЄС (свободи переміщення товарів, осіб, послуг, капіталів); неприпустимості недобросовісної податкової конкуренції юрисдикцій держав – членів ЄС; розробки нових принципів та механізмів усунення подвійного оподаткування; узгоджених дій у боротьбі з податковими правопорушеннями. На сьогодні, враховуючи специфіку бюджетно-податкової політики та систем оподаткування кожної країни, в ЄС відмовились від створення єдиної податкової системи. Замість цього було вирішено привести законодавства країн – членів ЄС з питань оподаткування у відповідність Договору про ЄС.

Податкова гармонізація передбачає обмеження частини податкових повноважень держав-членів міждержавного об'єднання. Такі обмеження проявляються у формі регламентації видів податків, межі встановлення їх ставок, способів адміністрування тощо. У свою чергу, держави-члени міждержавного об'єднання погоджуються на обмеження своїх фіскальних повноважень тією мірою, наскільки їх інтереси краще задовольняються на рівні об'єднання, ніж на національному рівні. Тому створення однакових умов і можливостей, з одного боку, та податкова суверенність держав-членів об'єднання, з іншого, забезпечують основні інституційні принципи податкової гармонізації, зокрема».

При цьому у сфері оподаткування прибутку корпорацій європейська податкова гармонізація передбачає: вирівнювання податкових ставок; уніфікацію податкової бази; усунення подвійного оподаткування; застосування спеціального статусу європейської компанії; взаємодопомогу країн - членів ЄС щодо оподаткування прибутку корпорацій [20].

Але в усіх роботах, що були досліджені не розкриваються механізми прямого зв'язку податкової політики з загальною економічною політикою держави, яка в свою чергу є досить складною дефініцією, яка складається з антициклічної, структурної, інвестиційної, амортизаційної, науково-технічної, інноваційної, конкурентної, грошово-кредитної (монетарної), бюджетно-податкової (фіскальної), цінової, зовнішньоекономічної, соціальної, регіональної та природоохоронної (екологічної) політик. А податкова політика, яка реалізується за допомогою змін податкової бази, ставок та пільг, повинна враховувати всі вимоги вище вказаних політик, і повинна бути частиною загальної державної фінансової політики, яка в свою чергу повинна відповідати економічній політиці держави.

Цілі статті. З огляду на результати публікацій, що були досліджені, ціллю є розроблення методичних та практичних засад щодо удосконалення підходів до визначення податкової політики держави в окремих галузях економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Як вже було сказано щодо основних завдань податкової політики є проведення регулювання економічного і соціального розвитку країни.

В сучасній практиці виділяють наступні методи податкової політики: регулювання співвідношення прямих та непрямих податків; регулювання співвідношення державних, регіональних та місцевих податків; перекладання податкового навантаження з одних категорій платників податків на інших; регулювання співвідношення пропорційних та прогресивних ставок податків та ступенюю їх прогресивності; регулювання податкових пільг та різних преференцій; регулювання складу податків, об'єктів оподаткування, засобів обчислення податкової бази, порядку обчислення та терміну сплати податків.

Умовно виділяють три можливих типи податкової політики:

Перший тип - високий рівень оподаткування, тобто політика, яка характеризується максимальним збільшенням податкового тягаря. При виборі цього шляху неминуче виникнення ситуації, коли підвищення рівня оподаткування не супроводжується приростом надходжень до бюджетів різних рівнів.

Другий тип податкової політики - найнижчий податковий тягар, коли держава максимально враховує не тільки власні фіскальні інтереси, а й інтереси платника податків. Така політика сприяє якнайшвидшому розвитку економіки, особливо її реального сектора, оскільки забезпечує найсприятливіший податковий і інвестиційний клімат (рівень оподаткування нижчий, ніж в інших країнах, йде широкий приплив іноземних інвестицій, в тому числі експортно-орієнтованих, і відповідно зростає рівень конкурентоспроможності національної економіки). Податковий тягар на суб'єкти підприємництва істотно пом'якшено, але державні соціальні програми значно урізані, тому що бюджетні доходи скорочуються.

Третій тип - податкова політика з досить істотним рівнем оподаткування як для підприємств, так і для фізичних осіб, що компенсується для громадян країни високим рівнем соціального захисту, існуванням безлічі державних соціальних гарантій і програм.

Як було сказано вище, світова економіка заходиться на перехідному етапі до шостого технологічного укладу. І хоча поки що не можливо визначити яким буде стрімкий фазовий перехід, фахівці однозначно визначили види діяльності і технології які будуть приймати участь у цьому переході: ІТ – технології; енергозберігаючі технології; розробка та виготовлення нових матеріалів; біотехнології; фармацевтичні технології; виготовлення продуктів харчування та більш технологічне сільське господарство.

З погляду на це, Україна, як держава, яка повинна зайняти сприятливу позицію у світовій економіці в результаті фазового переходу до нового технологічного укладу, повинна створити сприятливі умови для свого бізнесу у наведених технологіях. Це можуть бути різні заходи, у тому числі в податковій політиці. Як відомо, у фахівців, що працюють в Україні у сфері ІТ – технологій, досить високий рейтинг в світовому співтоваристві за рахунок оптимального співвідношення: «якість – ціна – ефективність».

Автори пропонують, як один із заходів податкової політики для підприємств та підприємців, які працюють в сфері ІТ – технологій, застосувати для податку на додану вартість метод перекладання податку: «перекладання податку – це процес уникнення податкових зобов'язань шляхом переміщення їх з платника на носія. ... Найбільше піддаються процесу перекладання непрямі податки, бо вони пов'язані з ціновим механізмом» [21]. Це пропонується здійснити шляхом встановлення пільги з сплати податку на додану вартість для структур, які займаються розробкою ІТ – технологій, і в першу чергу програмних комплексів.

Розглянемо це на прикладі. У таблиці 1 наведені показники при існуючій сьогодні системі загального оподаткування, а у таблиці 2 наведені показники у випадку втілення запропонованої пільги зі сплати податку на додану вартість для структур, які займаються розробкою ІТ – технологій для замовників, що розташовані на території України.

Як видно із порівняння показників надходжень до зведеного бюджету, сума платежів ні тільки не зменшилась, а й збільшились за рахунок того, що держава не повинна надавати податкового кредиту платнику ПДВ – ІТ – підприємству. Це

пояснюються тим, що ІТ – підприємства, в більшій своїй масі, не працюють з кінцевим споживачами – представниками населення, а виконують заклази за договорами для суб'єктів підприємництва.

Таблиця 1 – Показники розрахунку податкових зобов'язань до зведеного бюджету при зараз існуючій загальній системі оподаткування

№ п/п	Показники у постачальника матеріалів для ІТ - підприємства	Сума, тис. грн.		
1.	Дохід з ПДВ	60		
2.	Податкове зобов'язання з ПДВ	10		
№ п/п	Показники у виконавця комп'ютерних програм	Сума, тис. грн.	Показники у замовника комп'ютерних програм	Сума, тис. грн.
1.	Дохід з ПДВ	120	Дохід з ПДВ	360
2.	Податкове зобов'язання з ПДВ	20	Податкове зобов'язання з ПДВ	60
3.	Чистий дохід	100	Чистий дохід	300
4.	Витрати без ПДВ	50	Витрати без ПДВ	100
5.	Податковий кредит з ПДВ	10	Податковий кредит з ПДВ	20
6.	ПДВ до сплати до бюджету (20 – 10)	10	ПДВ до сплати до бюджету (60 – 20)	40
7.	Загальна сума надходжень до бюджету від всіх платників ПДВ		$10+10+40 = 60$	

Таблиця 2 – Показники розрахунку податкових зобов'язань до зведеного бюджету в разі застосування пільги, що запропонована

№ п/п	Показники у постачальника матеріалів для ІТ - підприємства	Сума, тис. грн.		
1.	Дохід з ПДВ	60		
2.	Податкове зобов'язання з ПДВ	10		
№ п/п	Показники у виконавця комп'ютерних програм	Сума, тис. грн.	Показники у замовника комп'ютерних програм	Сума, тис. грн.
1.	Дохід	100	Дохід з ПДВ	360
2.	Податкове зобов'язання з ПДВ	0	Податкове зобов'язання з ПДВ	60
3.	Чистий дохід	100	Чистий дохід	300
4.	Витрати з ПДВ	60	Витрати без ПДВ	100
5.	Податковий кредит з ПДВ	0	Податковий кредит з ПДВ	0
6.	ПДВ що включається до складу витрат	10	ПДВ до сплати до бюджету (60 – 0)	60
7.	Зменшення податку на прибуток підприємства (при ставці – 18%)	1,8		
8.	Загальна сума надходжень до бюджету від всіх платників ПДВ		$10+0+60 = 70$	
9.	Загальна сума надходжень до зведеного бюджету від всіх платників (70 – 1,8)		68,2	
10.	Загальний виграш зведеного бюджету в порівнянні з існуючою системою оподаткування (68,2 – 60)		8,2	

Розгляньмо ту ж ситуацію, коли підприємство, що займається ІТ – технологіями, надає послуги на експорт (див. порівняльну таблицю 3).

Як відомо, при здійсненні експортних операцій для експортерів встановлена нульова ставка по податковому зобов'язанню з ПДВ. Це означає, що йому держава повинна надати податковий кредит з ПДВ по тім платежам що здійснені в Україні (експортне відшкодування).

Таблиця 3 – Порівняння показників діяльності ІТ – підприємства, яке виконує експортні заклади, при існуючій системі оподаткування і у випадку застосування пільги зі сплати ПДВ

При існуючому законодавстві		У випадку застосування пільги		
№ п/п	Показники у постачальника матеріалів для ІТ - підприємства	Сума, тис. грн.	Показники у постачальника матеріалів для ІТ - підприємства	Сума, тис. грн.
1.	Дохід з ПДВ	60	Дохід з ПДВ	60
2.	Податкове зобов'язання з ПДВ	10	Податкове зобов'язання з ПДВ	10
№ п/п	Показники у ІТ - підприємства при існуючій схемі оподаткування	Сума, тис. грн.	Показники у ІТ - підприємства при застосуванні пільги, що пропонується	Сума, тис. грн.
1.	Дохід	100	Дохід	100
2.	Податкове зобов'язання з ПДВ	0	Податкове зобов'язання з ПДВ	0
3.	Чистий дохід	100	Чистий дохід	100
4.	Витрати без ПДВ	50	Витрати без урахування ПДВ	50
5.	Податковий експортний кредит з ПДВ	10	Податковий експортний кредит з ПДВ	0
6.	ПДВ що відшкодовує держава	10	ПДВ що відшкодовує держава	0
7.			ПДВ що включається до складу витрат	10
8.			Зменшення податку на прибуток підприємства (при ставці – 18%)	1,8
9.	Загальна сума надходжень до бюджету від всіх платників ПДВ (10 – 10)	0	Загальна сума надходжень до бюджету від всіх платників ПДВ (10 + 0)	10
10.			Загальний вигаш зведеного бюджету (10 – 1,8)	8,2

Як видно із порівняння показників надходжень до зведеного бюджету, і в цьому випадку сума платежів до зведеного бюджету ні тільки не зменшилась, а й збільшилася, за рахунок того, що держава не повинна надавати експортне відшкодування платнику ПДВ – ІТ – суб'єкту.

Ці заходи в обох випадках дадуть змогу:

1. Спростити адміністрування ПДВ, а значить зменшити корупційну складову спілкування платників податків з представниками податкової;

2. Зменшити ціну послуг ІТ – суб'єктів, що ще покращить співвідношення «якість – ціна – ефективність», а це в свою чергу призведе до підвищення конкурентоспроможності тих підприємств, що займаються ІТ – технологіями, а також до підвищення конкурентоспроможності їх послуг;

3. Збільшити надходження до зведеного бюджету.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведені дослідження дали змогу стверджувати, що на сучасному етапі у роботах фахівців не розкриваються механізми прямого зв'язку податкової політики з загальною економічною політикою держави. Авторами була зроблена спроба дослідити деякі зв'язки з загальною економічною політикою держави. Обґрунтовано, що на сучасному етапі переходу до нового технологічного укладу необхідно створити преференції, у тому числі податкові,

для тих суб'єктів, що займаються в Україні проривними технологіями, для яких була розроблена та обґрунтована конкретна пропозиція зі сплати ПДВ. В подальшому необхідно: більш детально розглянути зв'язок податкової політики зі стратегічним розвитком держави та з її економічною політикою; дослідити, а можливо й розробити механізми та інструменти податкової політики, які необхідно зв'язати з загальною економічною політикою держави; обґрунтувати пропозиції та заходи щодо податкового стимулювання розвитку економіки держави на засадах впровадження проривних технологій.

Список використаних джерел:

1. Самуэльсон П., Нордхаус В. Экономика / Пер. с англ. М.: БИНОМ, 2015. – 1360с.
2. Пекар В. Глобальный фазовый барьер и шанс на украинский прыжок [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.pekar.in.ua/Global%20Phase%20Barrier.htm>
3. Крисоватий А.І. Теоретико - організаційні домінанти та практика реалізації податкової політики в Україні : Монографія. – Тернопіль : Картлани, 2005. – 372с.
4. Иванов Ю.Б., Тищенко А.Н. Современные проблемы налоговой политики. – Х.: ИД «ИНЖЕК», 2006. – 328с.
5. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування: Монографія / за заг. ред. проф. Ю.Б. Иванова. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2007. -448с.
6. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: Монографія / П.В. Мельник, Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій [та ін.]; за ред. З. С. Варналія. – К.: Знання України, 2008. - 675с.
7. Актуальные проблемы налоговой политики в условиях модернизации экономики: опыт Украины и Белоруссии / Под. ред. д. э. н., проф. С.В. Онышко: Монография. – Ирпень : Национальный университет ГНС Украины, 2007. - 396с.
8. Соколовська А.М. Податкова політика в Україні у контексті її впливу на розвиток економіки. «Фінанси України» № 9, 2006. - с. 68.
9. Налоговая политика России: проблемы и перспективы / под ред. И.В. Горского. – М.: Финансы и статистика, 2003. -288с.
10. Пособие по налоговой политике / под ред. Ш. Партасарати. – Вашингтон: МВФ, 1995.
11. Экономика налоговой политики / Под ред. М.П. Девере. – М.: Филінг, 2002. -328с.
12. Карасев М.Н. Налоговая политика и правовое регулирование налогообложения в России. – М.: Вершина, 2004. -229с.
13. Аронов А.В., Кашин В.А. Налоговая политика и налоговое администрирование. – М.: Экономист, 2006. -576с.
14. Налоговая политика. Теория и практика: учебник для магистрантов, обучающихся по специальностям «Финансы и кредит», «Бухгалтерский учет, анализ и аудит», «Мировая экономика» / [И.А. Майбууров и др.] / под ред. И.А. Майбуурова. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2010. -519с.
15. Налоговая политика государства: сущность, цели и формы [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://librisum.com/tax/payta10.htm>
16. Налоговая политика [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://discovered.com.ua/glossary/nalogovaya-politika>
17. Экономическая энциклопедия / Науч.-ред. совет изд-ва «Экономика»; Ин-т экон. РАН; Гл. ред. Л. И. Абалкин. М.: ОАО «Издательство «Экономика», 1999. -1055с.
18. Шаталов С.Д. Комментарий к Налоговому кодексу Российской Федерации. М.: МЦФЭР, 2001. - 95 с.
19. Girard-Vasseur M., Guieze J.-L. Tax competition in EU15: what is the reality? / Ecoweek. Special Issue. – Paris: BNP Paribas, 2004. – 21 p.
20. Фінанси: Підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид. перероб. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 687 с.
21. Податкова система [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://bookwu.net/book_podatkova-sistema_979/91_perekladannya_podatky

References:

1. Samuel'son P., Nordkhaus V. Ekonomyka / Per. s anhl. M.: BYNOM, 2015. – 1360p.
2. Pekar V. Hlobal'niy fazoviy bar'er y shans na ukraynskyy prizhok [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://www.pekar.in.ua/Global%20Phase%20Barrier.htm>
3. Krysovatyu A.I. Teoretyko - orhanizatsiyni dominanty ta praktyka realizatsiyi podatkovoyi polityky v Ukraini : Monohrafiya. – Ternopil' : Kartlansh, 2005. – 372p.

4. Yvanov Yu.B., Tyshchenko A.N. *Sovremennyye problemy nalogovoy polytyky*. – Kh.: YD «YNZhEK», 2006. – 328p.
5. *Problemy rozvytku podatkovoyi polityky ta opodatkuivannya: Monohrafiya / za zah. red. prof. Yu.B. Ivanova*. – Kh.: VD «INZhEK», 2007. - 448p.
6. *Podatkova polityka Ukrayiny: stan, problemy ta perspektyvy: Monohrafiya / P.V. Mel'nyk, L.L. Taranhul, Z.S. Varnaliy [ta in.]; za red. Z. S. Varnaliya*. – K. : Znannya Ukrayiny, 2008. – 675p.
7. *Aktual'nie problemi nalogovoy polytyky v uslovyyakh modernyzatsyy ekonomyyky: opit Ukrainy i Belorussyy / Pod. red. d. e. n., prof. S.V. Onishko: Monohrafiya*. – Yrpen' : Natsyonal'nyy unyversytet HNS Ukrayny, 2007. – 396p.
8. Sokolovs'ka A.M. *Podatkova polityka v Ukraini u konteksti yiyi vplyvu na rozvytok ekonomyyky*. «Finansy Ukrayiny» # 9, 2006. – p. 68.
9. *Nalohovaya polytyka Rossyy: problemy y perspektyvy / pod red. Y.V. Horskohe*. – M. : Fynansy y statystyka, 2003. -288p.
10. *Posobyе po nalogovoy polytyke / pod red. Sh. Partasaraty*. – Vashynhton: MVF, 1995.
11. *Ekonomyka nalogovoy polytyky / Pod red. M.P. Devere*. – M.: Fylynb, 2002. - 328p.
12. *Karasev M.N. Nalohovaya polytyka y pravovoe rehulyrovanye nalohooblozhenyya v Rossyy*. – M.: Vershyna, 2004. – 229p.
13. *Aronov A.V., Kashyn V.A. Nalohovaya polytyka y nalogovoe admynstryrovanye*. – M.: Ekonomyst, 2006. - 576p.
14. *Nalohovaya polytyka. Teoryya y praktyka: uchebnyk dlya mahystrantov, obuchayushchykhsya po spetsyal'nostyam «Fynansi y kredyt», «Bukhhalterskyy uchet, analiz y audyt», «Myrovaya ekonomyyka» / [Y.A. Mayburov y dr.] / pod red. Y.A. Mayburova*. – M.: YuNYTY-DANA, 2010. -519p.
15. *Nalohovaya polytyka hosudarstva: sushchnost', tsely y formi [Elektronnyy resurs]* – Rezhym dostupu: <http://librisum.com/tax/payma10.htm>
16. *Nalohovaya polytyka [Elektronnyy resurs]* – Rezhym dostupu: <http://discovered.com.ua/glossary/nalogovaya-politika>
17. *Ekonomycheskaya entsyklopedyya / Nauch.-red. sovet yzd-va «Ekonomyka»; Yn-t ekon. RAN; Hl. red. L. Y. Abalkyn*. M.: OAO «Yzdatel'stvo «Ekonomyka», 1999. - 1055p.
18. *Shatalov S.D. Kommentaryy k Nalohovomu kodeksu Rossyyskoy Federatsyy*. M.: M. : MTsFЭR, 2001. - 95 p.
19. *Girard-Vasseur M., Guieze J.-L. Tax competition in EU15: what is the reality? / Ecoweek. Special Issue*. – Paris: BNP Paribas, 2004. – 21 p.
20. *Finansy: Pidruchnyk / za red. S.I. Yuriya, V.M. Fedosova*. – 2-he vyd. pererob. i dopovn. – K.: Znannya, 2012. – 687 p.
21. *Podatkova systema [Elektronnyy resurs]* – Rezhym dostupu: http://bookwu.net/book_podatkova-sistema_979/91_perekladannya_podatkv

Ключові слова: податкова політика, держава, система заходів, фінансова політика, ПДВ, ІТ-технології, дефініція, податкові преференції.

Ключевые слова: налоговая политика, государство, финансовая политика, НДС, ИТ-технологии, дефиниция, налоговые преференции.

Keywords: tax policy, government fiscal policy, VAT, it, definition, tax incentives.